

Λευκωσία, 29 Ιανουαρίου 2024

**Εξοχότατο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας
κ. Νίκο Χριστοδουλίδη,
Προεδρικό Μέγαρο**

Εξοχότατε κύριε Πρόεδρε, *Αγαπητέ Νίκο,*

Έχοντας πλήρη επίγνωση των κινδύνων που δημιουργεί η στασιμότητα και το υφιστάμενο αδιέξοδο στο Κυπριακό Πρόβλημα, ως Δημοκρατικός Συναγερμός παραμένουμε βαθιά προσηλωμένοι στο εθνικό καθήκον να συμβάλουμε με κάθε δυνατό τρόπο για επανέναρξη ουσιαστικών διαπραγματεύσεων υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, για συνολική λύση στο πλαίσιο των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Ως εκ τούτου και σε συνέχεια του προβληματισμού και των θέσεων που αναπτύξαμε στην τελευταία συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου, αλλά και ενόψει της επικείμενης καθόδου της προσωπικής απεσταλμένης του Γ.Γ. του ΟΗΕ για το Κυπριακό, κρίνουμε χρήσιμο όπως αποστείλουμε και γραπτώς τις θέσεις και εισηγήσεις μας, οι οποίες εκτιμούμε ότι μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά στην επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου.

Αναμφίβολα ο διορισμός της προσωπικής απεσταλμένης του ΓΓ του ΟΗΕ για το Κυπριακό είναι μια θετική εξέλιξη την οποία θα πρέπει να αξιοποιήσουμε με τη μέγιστη αποφασιστικότητα. Την ίδια ώρα οφείλουμε να επιδείξουμε μεγάλη προσοχή, αναγνωρίζοντας πως η συστηματική προσπάθεια της Τουρκίας για να επιμερίσει ισότιμα τις ευθύνες για την μη επίτευξη λύσης στο Κραν Μοντανά έχει δυστυχώς βρει ανταπόκριση σε μερίδα της διεθνούς κοινότητας. Κάτι που αντικατοπτρίζεται και στην τελευταία Έκθεση Καλών Υπηρεσιών του ΓΓ του ΟΗΕ.

Αποστολή της κυρίας Μαρία Άνχελα Χολγκίν Κουεγιάρ είναι η διερεύνηση της δυνατότητας για εξεύρεση κοινού εδάφους μεταξύ των πλευρών που να επιτρέπει την επανέναρξη ουσιαστικών διαπραγματεύσεων. Σε μια συγκυρία όπου ο ΓΓ του ΟΗΕ δεν κακίζει την τουρκική θέση για εγκατάλειψη του συμφωνημένου πλαισίου λύσης, αλλά και της δυσπιστίας ορισμένων ως προς τις ειλικρινείς προθέσεις της δικής μας πλευράς για πραγματική αποδοχή της πολιτικής ισότητας, μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι δεν θα πρέπει να αναμένουμε ότι θα ασκηθούν μονόπλευρες πιέσεις προς στην τουρκική πλευρά για να αποδεχθεί επιστροφή στο διαπραγματευτικό πλαίσιο της ΔΔΟ.

Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί η εξεύρεση ενός τέτοιου κοινού εδάφους, εάν η τουρκική πλευρά κατορθώσει για ακόμη μια φορά να επιμερίσει τις ευθύνες της αποτυχίας και στην Ελληνοκυπριακή πλευρά – είναι πιθανόν ο Διεθνής Παράγοντας να προσεγγίσει τη θέση ότι πλέον δεν είναι εφικτή η εξεύρεση λύσης στη βάση της ΔΔΟ. Και ότι θα πρέπει να εξεταστούν και άλλες επιλογές διευθέτησης του προβλήματος. Είμαι βέβαιη πως αναγνωρίζετε πλήρως τις αρνητικότερες συνέπειες για την δική μας πλευρά από ένα τέτοιο ενδεχόμενο.

Προφανώς ο καλύτερος τρόπος για αποτροπή ανάλογων δυσχερών εξελίξεων είναι η επίτευξη συμφωνίας για επανέναρξη διαπραγματεύσεων στη βάση του συμφωνημένου πλαισίου. Εάν όμως κάτι τέτοιο δεν καταστεί δυνατό, είναι κρίσιμο να καταγραφεί επισήμως η ειλικρινής και θετική στάση της δικής μας πλευράς, ανεξάρτητα από την όποια στάση θα επιλέξει τελικά να ακολουθήσει η Τουρκία. Η οποία και θα πρέπει να χρεωθεί την ευθύνη του αδιεξόδου.

Πιστεύουμε ωστόσο, ότι, απαραίτητη προϋπόθεση για να διασφαλίσουμε τον στόχο αυτό, είναι η πλήρης αποδόμηση και αναίρεση του τουρκικού αφηγήματος περί μη ειλικρινούς βούλησης των Ελληνοκυπρίων για ομοσπονδιακή λύση με πολιτική ισότητα. Συνεπώς θα πρέπει πέραν από την γενική θέση για επανέναρξη των διαπραγματεύσεων από το σημείο που αυτές σταμάτησαν στο Κραν Μοντανά, να είναι ξεκάθαρο ότι αποδεχόμαστε τη φιλοσοφία και τις παραμέτρους που θέτει στην ολότητά του το Πλαίσιο Γκουτέρες και ότι πρόθεση μας είναι να διαπραγματευτούμε εντός αυτών των παραμέτρων.

Θεωρούμε ότι με πρωτοβουλία της δικής μας πλευράς, μέσω μιας μονομερούς δήλωσης προθέσεων της δικής μας πλευράς, μπορεί και θα πρέπει να ξεκαθαρίσει τελεσίδικα η συζήτηση περί πραγματικής αποδοχής ή όχι της πολιτικής ισότητας. Μέσω αυτής της μονομερούς δήλωσης προθέσεων, η δική μας πλευρά θα ξεκαθαρίζει ότι αποδέχεται την πολιτική ισότητα των δύο κοινοτήτων σε κάθε ζήτημα που αποτελεί αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας σε ομοσπονδιακό επίπεδο. Ότι δηλαδή για να παρθεί απόφαση της εκτελεστικής εξουσίας σε ομοσπονδιακό επίπεδο θα είναι απαραίτητη η ύπαρξη της ελάχιστης συναίνεσης και των δύο κοινοτήτων, μέσα από την γνωστή πρόνοια της θετικής ψήφου. Παράλληλα, θα πρέπει να αποδοθεί έμφαση στην δημιουργία αποτελεσματικών μηχανισμών επίλυσης αδιεξόδων στη λήψη αποφάσεων, οι οποίοι να διασφαλίζουν την λειτουργικότητα του κράτους και ταυτόχρονα να δημιουργούν συνθήκες εμπιστοσύνης των πολιτών.

Παράλληλα, θα πρέπει να αναδείξουμε την προοπτική της ενεργειακής συνεργασίας και ανάπτυξης στην ευρύτερη περιοχή με τρόπο που θα διασφαλίζει θετικές συνέργειες και στρατηγικά οφέλη και για την ίδια την Τουρκία. Αυτό μπορεί να γίνει χωρίς να δεσμεύει την δική μας πλευρά στην δημιουργία κοινών επιτροπών διαχείρισης πριν από την Λύση του Κυπριακού - όπως ζητά η τουρκική πλευρά – αλλά μέσα από το δημόσιο ξεκαθάρισμα

ότι κάθε ζήτημα αξιοποίησης των φυσικών πόρων της Κύπρου, θα αποτελεί αρμοδιότητα της εκτελεστικής εξουσίας σε ομοσπονδιακό επίπεδο και ως τέτοια, κάθε απόφαση θα λαμβάνεται στη βάση της προαναφερθείσας πολιτικής ισότητας και των κοινών μηχανισμών λήψης αποφάσεων που θα δημιουργηθούν.

Υλοποίηση μονομερών μέτρων της ΚΔ προς όφελος των Τουρκοκυπρίων.

Η εξαγγελία για λήψη μονομερών μέτρων από την κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας προς όφελος των τουρκοκυπρίων είναι βήμα προς την ορθή κατεύθυνση, προκειμένου να συμβάλει στην βελτίωση της εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων. Αποτελούσε εξάλλου θέση που ως Δημοκρατικός Συναγερμός έχουμε καταθέσει επανειλημμένα τους προηγούμενους μήνες και ως τέτοια την χαιρετίζουμε.

Επιπρόσθετα, εκτιμούμε ότι είναι σκόπιμο την αρχική σας εξαγγελία να ακολουθήσει μια εκτενέστερη παρουσίαση και επεξήγηση τους. Μελετώντας τα μέτρα όπως έχουν παρουσιαστεί, θεωρούμε πως είναι απαραίτητο να δοθούν διευκρινήσεις και επεξηγήσεις ως προς το ποιοι τουρκοκύπριοι εμπίπτουν στις επιμέρους κατηγορίες που αφορά έναστο των μέτρων, τις προϋποθέσεις πρόσβασης σε ιατρικές και φαρμακευτικές υπηρεσίες, τις διαδικασίες συμμετοχής σε προγράμματα ανθρώπινου δυναμικού και ούτω καθεξής. Ως εκ τούτου, εισηγούμαστε στην κυβέρνηση, την πραγματοποίηση μιας στοχευμένης ενημερωτικής εκστρατείας μέσω διαδικτύου, η οποία να ενημερώνει επακριβώς τους τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας, ευρύτερα για τα δικαιώματα που έχουν ως κάτοχοι της κυπριακής υπηκοότητας και ειδικότερα σε ότι αφορά τα νέα μέτρα που έχουν εξαγγελθεί. Εξοχότατο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας

Ενέργειες για καλύτερη προετοιμασία της πλευράς μας.

Ενόψει της δραστηριοποίησης της κυρίας Κουεγιάρ στο πλαίσιο της αποστολής της, παραθέτω ορισμένες εισηγήσεις που στοχεύουν στην μεγιστοποίηση της ετοιμότητας και δυνατότητας της δικής μας πλευράς για την βέλτιστη διαχείριση του κρίσιμου επόμενου διαστήματος:

1. Επανασύσταση της διαπραγματευτικής ομάδας της Ελληνοκυπριακής πλευράς και άμεση ανασκόπηση του έργου που είχε επιτελεστεί στις διαπραγματεύσεις, με καταγραφή όλων των συγκλίσεων και αποκλίσεων σε κάθε κεφάλαιο του Κυπριακού μέχρι και το αδιέξοδο του Κραν Μοντανά και κατηγοριοποίηση τους στη βάση του βαθμού απόκλισης. Παράθεση επίσης της αρχικής και τελικής θέσης της κάθε πλευράς όπως αυτές εξελίχθηκαν και κατατέθηκαν.

2. Αξιολόγηση των θέσεων της κάθε πλευράς στα ζητήματα που παραμένουν διαφωνίες, σε σχέση με το αν κινούνται εντός ή εκτός των παραμέτρων που είχε θέσει ο ΓΓ του ΟΗΕ στο Πλαίσιο Γκουτέρες.

3. Τεχνοκρατική επεξεργασία της πρότασης για αποκέντρωση αρμοδιοτήτων, έτσι ώστε στη κεντρική κυβέρνηση να παραμείνουν εκείνες οι αρμοδιότητες που είναι απαραίτητες για να διασφαλίζουν την ενότητα, την κυριαρχία, τη μια διεθνή προσωπικότητα, ιθαγένεια και την βιωσιμότητα, την υιοθέτηση και εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου της ομόσπονδης Κύπρου.

Εξοχότατε Κύριε Πρόεδρε,

Όπως είμαι βέβαιη ότι γνωρίζετε, βασικός λόγος και σκοπός ίδρυσης του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι η συμβολή στην εθνική προσπάθεια για επίλυση του Κυπριακού και τερματισμό της τουρκικής κατοχής της μισής μας πατρίδας. Θέλω λοιπόν να σας διαβεβαιώσω για ακόμη μια φορά, ότι θα στηρίξουμε κάθε σας προσπάθεια η οποία θα κινείται προς αυτή την κατεύθυνση.

Παραμένω στη διάθεση σας,

Με εκτίμηση,

**Αννίτα Δημητρίου
Πρόεδρος Δημοκρατικού Συναγερμού**